

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 15 december 2020

Agendapunt Regionaal
beleidsplan
schuldhulpverlening

Onderwerp Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening
Portefeuillehouder(s) De heer M.P.J. Janssen (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Inleiding

Het regionale beleidsplan schuldhulpverlening 'Een passend verhaal' loopt af in december 2020. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) schrijft voor, dat de gemeenteraad iedere vier jaar een plan vaststelt, dat richting geeft aan integrale schuldhulpverlening voor inwoners.

Per 01-01-2021 treedt een wijziging van de Wgs in werking. De wijziging van de Wgs geeft gemeenten de mogelijkheid om gegevens van burgers met betalingsachterstanden in een vroeg stadium uit te wisselen met woningcorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars. Hierdoor krijgen gemeenten mensen met schulden tijdig in beeld en kunnen zij schuldhulpverlening aanbieden. De wetgever heeft in de wet opgenomen dat gemeenten in een verordening moeten vastleggen binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

Voor de beleidsperiode van 2021 tot 2025 is met de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert en Roerdalen wederom in samenwerking het regionaal beleidsplan schuldhulpverlening opgesteld. Om ruimte te geven aan de couleur locale stelt elke gemeente een eigen uitvoeringsplan op. Dit lokale uitvoeringsplan geeft inzicht in de lokale accenten en initiatieven met tijdsplanningen, financiële consequenties en manier van communicatie naar de inwoners.

Uw raad wordt gevraagd:
Het Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening en de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Leudal 2021 vast te stellen.

Toelichting

Het regionale beleidsplan schuldhulpverlening 'Een passend verhaal' loopt af in december 2020. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) schrijft voor, dat de gemeenteraad iedere vier jaar een plan vaststelt, dat richting geeft aan integrale schuldhulpverlening voor inwoners. Integrale schuldhulpverlening is het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn/haar financiële problemen. Maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of voor omstandigheden die verhinderen dat de financiële problemen kunnen worden opgelost (NVVK, 2012). De taak van het college is om, volgens dit plan, schuldhulpverlening te bieden aan de inwoners van de gemeente. En om de inwoner proactief te benaderen met een hulpaanbod als er signalen zijn ontvangen van schuldeisers over betalingsachterstanden die een goede indicatie vormen voor meer schulden. Het nieuwe beleidsplan Schuldhulpverlening is een vervolg op het beleidsplan 'Een passend verhaal' dat in 2020 afloopt.

Per 01-01-2021 treedt de wijziging van de Wgs in werking. De wijziging van de Wgs geeft gemeenten de mogelijkheid om gegevens van burgers met betalingsachterstanden in een vroeg stadium uit te wisselen met woningcorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars, de zogenaamde "vroegsignalering". Hierdoor krijgen gemeenten mensen met schulden tijdig in beeld en kunnen zij schuldhulpverlening aanbieden. In het uitvoeringsplan zal dit verder worden uitgewerkt.

Voor de beleidsperiode van 2021 tot 2025 hebben we met de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert en Roerdalen wederom in samenwerking het regionaal beleidsplan schuldhulpverlening opgesteld. Om ruimte te geven aan de couleur locale stelt elke gemeente een eigen uitvoeringsplan op. Dit lokale uitvoeringsplan geeft inzicht in de lokale accenten en initiatieven met tijdsplanningen, financiële consequenties en manier van communicatie naar de inwoners. Dit zal na vaststelling van het beleidsplan en de verordening worden opgesteld.

Schulden vormen niet alleen een probleem voor de inwoner met schulden zelf, maar ook voor de omgeving, de schuldeiser(s) en de maatschappij. Inwoners met schulden vinden het moeilijk deel te nemen aan het dagelijks leven. Zij ervaren veel stress en dat werkt negatief door op het gebied van fysieke en psychische gezondheidsklachten. Ze besteden minder aandacht aan de opvoeding van kinderen en het lukt minder goed om het (sociaal) netwerk te onderhouden. Ook het vinden en behouden van werk wordt belemmerd. In een uitkeringssituatie wordt re-integratie bemoeilijkt.

Ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen in de afgelopen jaren, blijft de schuldenproblematiek in Nederland een hardnekkig en omvangrijk probleem. Volgens het CBS-dashboard geregistreerde problematische schulden 2015-2018 kampt 4,6% van de huishoudens in Leudal met problematische schulden. Dit is lager dan het landelijke gemiddelde van 8,3% van de huishoudens maar gezien de grote gevolgen die inwoners ondervinden als zij stress ervaren door geldzorgen is het van het grootste belang om vroegtijdig en adequaat hulp aan te bieden op een manier die aansluit bij de hulpvrager met als doel een duurzame schuldenvrije toekomst voor onze inwoners te realiseren. Financiële problemen leiden tot persoonlijke moeilijkheden op meerdere leefgebieden en hoge maatschappelijke kosten. Dit legitimeert in grote mate de noodzaak van doortastend en effectief beleid met een integraal karakter.

Op basis van de evaluatie van het huidige aflopende beleid, wetenschappelijke, lokale en nationale ontwikkelingen en inzichten en wetswijzigingen is een visie geformuleerd waaruit 5 speerpunten met concrete actiepunten zijn voort gekomen.

De speerpunten zien er als volgt uit:

1. We voorkomen schulden;
2. We communiceren duidelijk over onze aanpak;
3. We kijken verder dan de schuld alleen;
4. We werken samen;
5. We werken aan een duurzame oplossing voor schulden.

Er is sprake van overlap tussen het armoede- en minimabeleid 2018 – 2023 van gemeente Leudal en het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening. Zo wordt preventie en vroegsignalering ook in het armoede- en minimabeleid 2018 – 2023 ook als een van de beleidsdoelen genoemd. Vroegsignalering is een instrument dat met de wijziging van de Wgs per 01-01-2021 een wettelijke taak wordt.

De wetgever heeft in de Wgs opgenomen dat de gemeente in een verordening moet vastleggen binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt. Het vaststellen van de verordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Op grond van artikel 2 van de Wgs moet de gemeenteraad telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar een plan vaststellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van de gemeente.

Er is in zekere zin een relatie met het TG/PvA besparingsmaatregelen sociaal domein. Echter, dit beleidsplan is niet een van de maatregelen zoals opgenomen in dit plan. Wel is de opdracht in het kader van besparingen in acht genomen bij het schrijven en uitwerken van dit plan voor Leudal.

Alle acties mogelijk gemaakt binnen dit beleidsplan, zijn er in basis op gericht duurdere maatwerktrajecten te voorkomen en zullen om deze reden aansluiten bij de aanbevelingen van Twynstra-Gudde.

Schuldhulpverlening hangt nauw samen met het Sociaal Domein, omdat schulden kunnen leiden tot problemen op meerdere leefgebieden. Hoe eerder schulden aangepakt kunnen worden, hoe sneller een inwoner weer kan participeren in bijvoorbeeld werk of als mantelzorger, waardoor er ook op dit vlak kosten bespaard kunnen worden. Er is nauw overleg met de beleidsmedewerker Participatie, ook lid van het kernteam traject Twynstra-Gudde.

Tevens is door de wethouder aangegeven schuldhulpverlening en vroegsignalering binnen de huidige subsidies (begroting) uitgevoerd moet worden. Deze afspraken zijn dan ook met Algemeen Maatschappelijk Werk gemaakt. De verwachting is echter dat door Corona het aantal mensen met schulden landelijk gaat oplopen. Het rijk heeft extra middelen aangekondigd voor het bestrijden van armoede en schulden, maar de hoogte daarvan voor Leudal is nog niet bekend.

Voor een verdere uitwerking wordt naar het beleidsplan verwezen (bijlage 1).

Financiële paragraaf

Relatie met programmabegroting		
Programma	Thema	Product
Participatie	Schuldhulpverlening	Beleidsplan

Grootboek nummer	Budget volgens begroting	Reeds uitgegeven	Verplichting	Bedrag opgenomen in dit voorstel	Restant	Begrotingsmutatie				Toelichting dekking of relatie met ombuigingen
						2016	2017	2018	2019	
					0					
					0					
					0					
					0					
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Toelichting:

De uitvoering van het beleidsplan kan binnen het budget voor de schuldhulpverlening plaatsvinden. In het uitvoeringsplan worden de kosten voor de vroegsignalering verder worden uitgewerkt. Hierbij kan worden gedacht aan extra kosten inschakeling AMW en de aanschaf van een programma waarin de landelijke en regionale partijen kunnen rapporteren over achterstanden.

Inkoopparagraaf

N.v.t.

Personele paragraaf

N.v.t.

Communicatieparagraaf

N.v.t.

Bijlage(n)

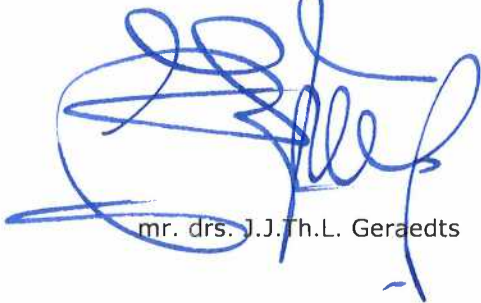
1. Regionaal beleidsplan schuldhulpverlening
2. Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Leudal 2021
3. Raadsbesluit
4. Collegevoorstel beleidsplan schuldhulpverlening

Heythuysen, 17 november 2020

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De secretaris,

De voorzitter,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger